

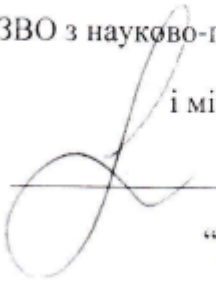
Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Кафедра ФТИЗИАТРІЇ З КУРСОМ КЛІНІЧНОЇ ІМУНОЛОГІЇ ТА
АЛЕРГОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної роботи

і міжнародних зв'язків

 Інна АНДРУШКО

“_30_”_08_2024_р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ФТИЗИАТРІЯ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ДИТЯЧОГО ВІКУ
підготовки другий (магістерський) рівень вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 228 «Педіатрія»
(шифр і назва спеціальності)

факультет медичний факультет №2
(назва факультету)

2024 рік

Робоча програма з дисципліни _____ «Фтизіатрія»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньої кваліфікації Магістр медицини, професійної кваліфікації Лікар.

«30» _____ 08 _____ 2024__ року, с.

Розробники:

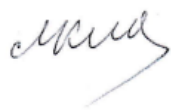
завідувач кафедри к. мед. н., доцент ЗВО Кулик Людмила Григорівна

асистент кафедри ЗВО Дубчак Людмила Іванівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології

Протокол від «30» _____ 08 _____ 2024 року № 1

Завідувач кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології

(доц. ЗВО Людмила КУЛИК)

«30 » _____ 08 _____ 2024 року

Схвалено методичною радою терапевтичних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім.М.І.Пирогова за напрямом підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я.

Протокол від « 30 » _____ 08 _____ 2024 року № 1

ВСТУП

Програма вивчення навчальної програми з дисципліни «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Педіатрія» (2022), другого (магістерського) рівня освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія», освітньої програми «Педіатрія»

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності спеціальності 228 «Педіатрія», освітньої програми «Педіатрія».

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми Педіатрія 2022, циклу професійної підготовки магістра педіатрії, розрахована на 2 кредити, які здобувачі освіти засвоюють протягом 8 семестру на 4 році навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з фундаментальної обов'язкової дисципліни «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння загальної медичної підготовки. Предметним напрямком програми є отримання знань з предмету «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку», практичних навичок та вмінь.

Робоча програма складена на основі:

- освітньо-професійної програми «Педіатрія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Педіатрія 2022», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія» ВНМУ ім.М.І.Пирогова, (Вінниця -2022);
- навчального плану спеціальності 228 «Педіатрія» на 2024-2025 навчальний рік;
- положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (2021);
- примірної програми навчальної дисципліни «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр медицини», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей 222 «Медицина» , Вінниця, 2021;

1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розподілами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки студентів визначається на підставі результатів письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач, інтерпретації рентгенограм та результатів лабораторного обстеження харкотиння, їх трактуванні та оцінці їх результатів, контролю практичних навичок (огляд хворого, збір анамнезів, клінічні розбори пацієнтів, складання алгоритмів клінічного обстеження та лікування при певній локалізації туберкульозного процесу, проведення диференційної діагностики на підставі визначених симптомів та синдромів у хворого, оцінку результатів інструментальних, лабораторних обстежень, функціональних проб).

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі диференційного заліку згідно навчального плану для спеціальності 228 «Педіатрія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є клініка, діагностика, лікування та профілактика захворювань з галузі фтизіатрії.

Міждисциплінарні зв'язки. Фтизіатрія як навчальна дисципліна:

а) ґрунтується на вивченні студентами анатомії, фізіології, гістології, мікробіології, вірусології та імунології, патофізіології, патоморфології, рентгенології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії, радіології, гігієни та екології й інтегрується з цими дисциплінами;

б) передбачає при вивченні взаємозв'язок з наступними дисциплінами: внутрішня медицина (пульмонологія, ендокринологія), хірургія, оториноларингологія, урологія, гінекологія, неврологія, інфекційні хвороби, епідеміологія, педіатрія, дитячі інфекції, онкологія) та формування умінь застосовувати знання з фтизіатрії в процесі подальшого навчання і в професійній діяльності;

в) сприяє пропаганді і дотриманню здорового способу життя та профілактиці інфекційних захворювань в процесі життєдіяльності.

г) передбачає інтеграцію з внутрішньою медициною (пульмонологія, ендокринологія, гінекологія, ревматологія), хірургією, отолярингологією, неврологією, інфекційними хворобами, епідеміологією, педіатрією, дитячими інфекційними хворобами, стоматологією, онкологією.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку» є набуття теоретичних знань та практичних навичок щодо своєчасного виявлення, лікування та профілактики туберкульозного захворювання в процесі вивчення дисципліни «Туберкульоз».

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку» є опанування студентами навичок діагностики, лікування та профілактики туберкульозу, організації надання медичної допомоги хворим на туберкульоз на первинному, вторинному та третинному рівнях.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Згідно ОПП «Медицина» дисципліна забезпечує набуття студентами наступних **компетентностей:**

Інтегральні (ІК): - Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні (ЗК):

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7.** Здатність працювати в команді.
- ЗК 8.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 10.** Здатність спілкуватись іноземною мовою.
- ЗК 11.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 12.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 15.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

- ФК 1.** Навички опитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вікових груп.
- ФК 2.** Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- ФК 3.** Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- ФК 4.** Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці та відпочинку здорових пацієнтів, в тому числі дітей та при лікуванні захворювань
- ФК 5.** Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
- ФК 6.** Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
- ФК 7.** Здатність до діагностування невідкладних станів.
- ФК 8.** Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
- ФК 9.** Навички надання екстреної медичної допомоги.
- ФК 11.** Навички виконання медичних маніпуляцій.
- ФК 13.** Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів, планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
- ФК 14.** Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
- ФК 16.** Здатність до ведення медичної документації.

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.					
Загальні компетентності					
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати способи абстрактного мислення, аналізу, синтезу	Вміти аналізувати інформацію, приймати обґрунтовані рішення,	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасний аналіз та синтез.

ЗК 2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Знати подальшого сучасного навчання	Вміти набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
ЗК3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
ЗК4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію професійної діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до професійного навчання з високим рівнем автономності.
ЗК5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Знати види і способи адаптації, принципи дій в новій ситуації	Вміти застосовувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції.
ЗК 6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Знати приймати обґрунтовані рішення.	Вміти обирати способи для обґрунтованих рішень.	Використовувати навички прийняття обґрунтованих рішень.	Нести відповідальність за вибір рішення.
ЗК 7.	Здатність працювати в команді.	Знати способи праці в команді.	Вміти забезпечувати ефективну командну роботу.	Використовувати навички ефнктивної роботи в команді.	Нести відповідальність за вибір рішення та тактику командної роботи.
ЗК 8.	Навички міжособистісної взаємодії.	Знати закони та способи міжособистісної взаємодії	Вміти використовувати стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії	Використовувати навички міжособистісної взаємодії, стратегії спілкування.	Нести відповідальність за вибір рішення та тактику способу комунікації.

ЗК9.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Мати досконалі знання державної мови.	Вміти застосовувати знання державної мови як усно, так і письмово	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову.	Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою.
ЗК 10.	Здатність спілкуватись іноземною мовою	Мати досконалі знання іноземної мови.	Вміти застосовувати на практиці знання іноземної мови.	Застосовувати на практиці знання іноземної мови.	Нести відповідальність за невірне застосування іноземної мови.
ЗК11.	Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.	Мати глибокі знання в галузі інформаційних комунікаційних технологій, що застосовуються в професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні та комутаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комутаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за неякісне використання інформаційних комунікаційних технологій
ЗК12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань.	Вміти визначати мету та завдання, бути наполегливим та сумлінним при виконанні обов'язків.	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків.	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань.
ЗК 13.	Здатність діяти на соціально-відповідально та свідомо.	Знати свої соціальні та громадянські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК 15.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Знати основи етики та деонтології.	Вміти етично провести бесіду зі співрозмовником.	Використовувати навички етичних міркувань в повсякденному житті та робочому процесі.	Нести відповідальність за не правильне використання етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові) компетентності					

ФК1.	Навички опитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вікових груп.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, знати стандартні схеми опитування та фізикального обстеження дітей різних вікових груп.	Вміти провести бесіду з дитиною різного віку, його огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию на підставі алгоритмів та стандартів	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з дітьми різних вікових груп. Вносити інформацію про стан здоров'я дитини до відповідної медичної документації	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, обстеження та за своєчасне оцінювання загального стану здоров'я дитини.
ФК2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень, визначених програмою	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо стану хворого	Формувати та донести до пацієнта та фахівців висновки щодо необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень.	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
ФК3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; стандартні методи обстеження; алгоритми діагностики захворювань, алгоритми видалення провідних симптомів та синдромів, методи лабораторного та інструментального обстеження знання щодо оцінки стану людини.	Вміти проводити фізикальне обстеження хворого, вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому, вміти призначити лабораторне та інструментальне обстеження хворого, шляхом застосування стандартних методик	На підставі нормативних документів вести медичну документацію пацієнта (карту стаціонарного хворого, тощо).	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого діагнозу захворювання.

ФК 4.	Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці та відпочинку здорових пацієнтів, в тому числі дітей та при лікуванні захворювань	Знання щодо режиму відпочинку дітей різного віку.	Вміння визначати раціональний режим праці дітей, відпочинку.	Спроможність визначати раціональний режим праці дітей, відпочинку.	Нести відповідальність за призначений режим праці дітей, відпочинку.
ФК 5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.	Знати особливості вибору характеру харчування при лікуванні захворювань.	Вміти раціонально застосовувати особливості характеру харчування при лікуванні захворювань.	Ефективно використовувати харчові дієти при лікуванні захворювань.	Нести відповідальність за призначений характер харчування при лікуванні захворювань.
ФК 6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та схем лікування туберкульозу	Вміти вибирати необхідний комплекс лікувальних заходів в залежності від клінічної форми туберкульозу	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта та фахівців висновки про відповідний комплекс лікування хворого. Вміти записувати призначення у медичній документації	Нести відповідальність за вчасність і правильність вибору лікувальної програми для хворого на туберкульоз
ФК 7.	Здатність до діагностування невідкладних станів.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, стандартні методики обстеження дитини.	Вміти, в умовах нестачі інформації, використовуючи стандартні методики, шляхом прийняття обґрунтованого рішення оцінити стан людини та необхідність надання невідкладної допомоги	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки стану людини та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану дитини	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів
ФК 8.	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органи та системи; алгоритм надання екстреної медичної	Вміти, в умовах нестачі інформації, використовуючи стандартні методики, шляхом прийняття обґрунтованого рішення оцінити стан	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних

		допомоги при невідкладних станах	людини та необхідність надання невідкладної допомоги	рішення щодо оцінки стану людини та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану дитини	станів
ФК 9.	Навички надання екстреної медичної допомоги.	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органи та системи; алгоритм надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги
ФК 11.	Навички виконання медичних маніпуляцій.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; знання алгоритмів виконання медичних маніпуляцій, передбачених Програмою	Вміти виконувати медичні маніпуляції, передбачені програмою	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій
ФК 13.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів, планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб	Знання про заходи із проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних захворювань.	Вміння проводити заходи із профілактики та протиепідемічних заходів щодо інфекційних захворювань.	Здатність до проведення заходів із профілактики та протиепідемічних заходів щодо інфекційних захворювань.	Нести відповідальність за проведення заходів із профілактики та протиепідемічних заходів щодо інфекційних захворювань.
ФК 14.	Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.	Знання про заходи із визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.	Вміння проводити заходи із визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.	Використовувати заходи із визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.	Нести відповідальність за проведення заходів із визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

ФК 16.	Здатність до ведення медичної документації.	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі медичного персоналу, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	Вміти визначати джерело та місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу
-----------	---	---	---	---	--

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1. Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти здобувати сучасні знання. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей. Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.

ПРН 2. Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах

ПРН 3. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 4. Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації. Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату. Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції.

ПРН 5. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.

ПРН 6. Мати достатні знання державної мови та базові знання іноземної мови. Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.

ПРН 7. Знати основи інформаційних і комунікаційних технологій та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 8. Знати свої професійні обов'язки, вміти визначити мету та завдання при їх виконанні, нести відповідальність за якісне виконання поставлених завдань.

ПРН 9. Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки. Формувати достатній рівень правової культури необхідний для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я. Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність.

ПРН 11. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити фізикальне обстеження пацієнта, використовуючи стандартні алгоритми дослідження на підставі знання про людину, її органи та системи, в умовах закладу охорони здоров'я або за

його межами. Оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини відповідно віку, якість догляду, вигодовування немовлят.

ПРН 12. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи вікові особливості дитини на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4, № 2, 21, 25, 26, 32, 36, 40, 46, 51, 56).

ПРН 13. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1, № 8, 18, 20, 34, 41, 45, 46, 56, 57) шляхом прийняття обґрунтованого рішення. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2, № 71, 72, 73, 77, 80, 220). Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4, № 2, 21, 25, 26, 32, 36, 40, 46, 51, 56) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2, № 71, 72, 73, 77, 80, 220) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого. Встановлювати попередній клінічний діагноз (за списком 2, № 71, 72, 73, 77, 80, 220) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу.

ПРН 14. Визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку здорових, у т.ч. дітей дітей та при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2, № 71, 72, 73, 77, 80, 220) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації на підставі попереднього клінічного діагнозу.

ПРН 15. Визначати необхідне відповідне до віку харчування здорових, у т.ч. дітей та лікувальне харчування хворих на захворювання (за списком 2, № 71, 72, 73, 77, 80, 220) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, у т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 16. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2, № 71, 72, 73, 77, 80, 220) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, у т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 17. Встановити діагноз невідкладного стану (за списком 3, № 8, 39) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (закладі охорони здоров'я та за його межами), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 18. Визначати тактику надання екстреної та невідкладної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3, № 8, 39) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН 19. Надавати екстрену та невідкладну медичну допомогу шляхом прийняття обґрунтованого рішення на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3, № 8, 39) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5, № 5, 18, 25) на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

ПРН 24. Планувати та проводити профілактичні й протиепідемічні заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб (за списком 2, № 220) в умовах закладу охорони здоров'я на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи. Виявляти в умовах закладу охорони здоров'я, використовуючи статистичні й лабораторні методи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення. Проводити виявлення і ранню діагностику інфекційні захворювання (за списком 2, № 220), первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби.

ПРН 30. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

Результати навчання для дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

- основні показники, що характеризують епідемічну ситуацію з туберкульозу у світі та Україні;
- фактори ризику захворювання на туберкульоз;
- особливості збудника туберкульозу;
- класифікацію хіміорезистентності збудника, поняття про мультирезистентний туберкульоз;
- характеристики епідемічного процесу при туберкульозі: джерело інфекції, шляхи передачі, сприйнятливі організми;
- критерії латентної туберкульозної інфекції;
- критерії активного туберкульозу;
- основні розділи клінічної класифікації туберкульозу;
- клінічні ознаки туберкульозу;
- поняття про первинні і вторинні форми туберкульозу;
- основні підходи до виявлення та діагностики туберкульозу;
- принцип мікроскопічної діагностики туберкульозу: показання, переваги і недоліки;
- принцип культурального дослідження на рідкому та щільному середовищі в діагностиці туберкульозу: показання, переваги і недоліки;
- роль культуральних тестів медикаментозної чутливості у веденні хворих на туберкульоз;
- роль молекулярно-генетичних досліджень у діагностиці туберкульозу, зокрема мультирезистентних форм захворювання;
- роль променевих методів дослідження та основні рентгенологічні синдроми в клініці туберкульозу;
- діагностичні алгоритми для встановлення діагнозу туберкульозу на первинній, вторинній, третинній ланці медичної допомоги;
- особливості перебігу туберкульозу на тлі ВІЛ-інфекції та алгоритми діагностики та лікування туберкульозу у ВІЛ-позитивних пацієнтів;
- основні принципи лікування хворих на туберкульоз;
- стандартні режими антимікобактеріальної терапії туберкульозу із збереженою чутливістю до антибактеріальних препаратів і хіміорезистентного туберкульозу;
- основи інфекційного контролю за туберкульозом: адміністративні, інженерні заходи, заходи індивідуального контролю органів дихання;
- основи профілактики туберкульозу;
- показання до лікування латентної туберкульозної інфекції (хіміопрофілактики туберкульозу), схеми хіміопрофілактики;
- показання та протипоказання до вакцинації БЦЖ

Вміти:

- визначати фактори ризику туберкульозу;
- проводити опитування хворих з метою визначення симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз;
- застосовувати алгоритм обстеження хворих з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз, на етапі первинної допомоги і розробляти клінічний маршрут пацієнта;

- визначати варіанти тактичних дій лікаря у відповідності до даних бактеріоскопічного дослідження мокротиння, рентгенологічного обстеження та інших методів діагностики;
- інтерпретувати дані мікроскопічного, молекулярно-генетичного, бактеріологічного методів виявлення збудника туберкульозу;
- оцінювати результати основних лабораторних, променевих, інструментальних методів діагностики та туберкулінодіагностики;
- проводити диференційну діагностику при кашлі;
- проводити диференційну діагностику при наявності інтоксикаційного, бронхолегеневого синдрому та найбільш типових змін на рентгенограмі грудної порожнини у хворих з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз;
- формулювати діагноз туберкульозу згідно з діючою класифікацією;
- організовувати лікування туберкульозу під безпосереднім наглядом;
- формувати і підтримувати прихильність хворого до лікування туберкульозу;
- призначати стандартизоване медикаментозне лікування хворим на чутливий туберкульоз і визначати результати лікування;
- призначати лікування хворим на хіміорезистентний туберкульоз;
- призначати лікування хворим на туберкульоз у поєднанні з ВІЛ-інфекцією;
- проводити відстеження контактів хворих на туберкульоз;
- проводити хіміопрофілактику туберкульозу;
- організовувати заходи адміністративного інфекційного контролю туберкульозної інфекції;
- організовувати заходи з контролю повітря закритих приміщень;
- правильно використовувати та підбирати індивідуальні засоби захисту органів дихання;
- проводити аналіз ефективності заходів протидії туберкульозу, в тому числі із застосуванням принципів когортного аналізу ефективності лікування.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин, 2 кредити ECTS.

Опис навчального плану з дисципліни

Структура Навчальної дисципліни	Кількість годин				Рік Навчання	Вид контролю
	Всього Годин/кредитів ECTS	Аудиторних		СРС		
		Лекцій	Практичних занять			
	60 годин/2 кредити					
Модуль 1 «Фтизіатрія» (змістовий модулів 7)	60 годин/2 кредити	8	36	16	4	ПК – диференційований залік

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження – 73,4%, СРС – 26,6%

Модуль 1 «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку»

Змістовий модуль 1. Особливості обстеження пацієнта

Тема 1. Особливості клінічного обстеження хворого на туберкульоз. Написання карти стаціонарного хворого.

Тема 2. Методи рентгенологічної діагностики туберкульозу органів дихання. Методика вивчення Ro легень і основних патологічних тіней при туберкульозі. Демонстрація рентгенограм. Клінічна класифікація туберкульозу.

Змістовий модуль 2. Виявлення і діагностика туберкульозу

Тема 1. Лабораторна діагностика туберкульозу. Методи вивчення мікобактерій. Функціональні методи обстеження у клініці туберкульозу (ЕКГ спірограма). Оцінка результатів діагностичного обстеження хворого.

Тема 2. Туберкулінодіагностика. Використання туберкулінових проб для виявлення інфікування туберкульозу. Методика постановки і оцінки проби Манту з 2 ТО. Диференційна діагностика пост вакцинної та інфекційної алергії.

Змістовий модуль 3. Клінічні форми первинного туберкульозу

Тема 1. Період ранньої туберкульозної інфекції. Туберкульозна інтоксикація у дітей і підлітків. Обстеження хворого, постановка діагнозу, лікування.

Тема 2. Первинний туберкульозний комплекс, туберкульоз внутрішньо грудних лімфовузлів. Обстеження хворих з первинними формами туберкульозу. Постановка діагнозу, лікування. Ускладнений та неускладнений первинний туберкульоз.

Змістовий модуль 4. Вогнищевий, інфільтративний туберкульоз легень

Тема 1. Вогнищевий туберкульоз легень. Обстеження хворих, постановка діагнозу, лікування.

Тема 2. Інфільтративний туберкульоз легень. Обстеження хворих, постановка діагнозу, лікування.

Змістовий модуль 5. Туберкульоз позалегенової локалізації

Тема 1. Туберкульозний менінгіт. Обстеження хворого на туберкульозний менінгіт. Постановка діагнозу, лікування. Диференційна діагностика з менінгітами іншої етіології.

Тема 2. Туберкульоз плеври. Обстеження хворих з туберкульозним плевритом, постановка діагнозу, лікування, диференційна діагностика з плевритами іншої етіології.

Змістовий модуль 6. Дисемінований туберкульоз легень

Тема 1. Вторинні форми туберкульозу. Дисемінований туберкульоз легень.

Тема 2. Особливості обстеження хворих з дисемінованим туберкульозом легень, постановка діагнозу, ускладнення, лікування.

Змістовий модуль 7. Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень

Тема 1. Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.

Тема 2. Ускладнення ТБЛ: кровохаркання, легеневі кровотечі, спонтанний пневмоторакс (СП), легенева недостатність (ЛН), хронічне легеневе серце (ХРЛ), ателектаз, амліодоз.

Змістовий модуль 8. Профілактика туберкульозу.

Тема 1. Профілактика туберкульозу. Соціальна, санітарна, специфічна профілактика (вакцинація, ревакцинація, хіміопротекція). Ускладнення вакцинації та їх лікування.

Тема 2. Протитуберкульозний диспансер, його завдання. Групи диспансерного обліку. Робота у вогнищі туберкульозної інфекції. Роль лікаря загальної практики у своєчасному виявленні хворих на туберкульоз.

Змістовий модуль 9. Туберкульоз у поєднанні з супутніми захворюваннями

Тема 1. Туберкульоз легень, поєднаний з професійними пиловими захворюваннями.

Тема 2. Туберкульоз у хворих на ВІЛ/СНІД. Клініка. Діагностика. Особливості перебігу та лікування. Принципи DOTS –терапії. Диф. залік.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	ТЕМА	В с ь о г о	Л е к ці ї	Пра кти чні зан ятт я	С Р С
Модуль 1 «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку»					
Змістовий модуль 1. Особливості обстеження пацієнта					
1.	Особливості клінічного обстеження хворого на туберкульоз. Написання карти стаціонарного хворого. СРС. Здійснення практичного підходу до охорони здоров'я легень	5	1	2	1
2.	Методи рентгенологічної діагностики туберкульозу органів дихання. Методика вивчення Ро легень і основних патологічних тіней при туберкульозі. Демонстрація рентгенограм. Клінічна класифікація туберкульозу.	3	-	2	1
	Всього за змістовний модуль 1	7	1	4	2
Змістовий модуль 2. Виявлення та діагностика туберкульозу					
1.	Лабораторна діагностика туберкульозу. Методи вивчення мікобактерій. Функціональні методи обстеження у клініці туберкульозу (ЕКГ спірограма). Оцінка результатів діагностичного обстеження хворого.	4	1	2	1
2.	Туберкулінодіагностика. Використання туберкулінових проб для виявлення інфікування туберкульозу. Методика постановки і оцінки проби Манту з 2 ТО. Диференційна діагностика пост вакцинної та інфекційної алергії. СРС. Диференційна діагностика виявлення пост вакцинної та інфекційної алергії при проведенні туберкулінових проб.	3	-	2	1
	Всього за змістовний модуль 2	7	1	4	2
Змістовний модуль 3. Клінічні форми первинного туберкульозу					
1.	Період ранньої туберкульозної інфекції. Туберкульозна інтоксикація у дітей і підлітків. Обстеження хворого, постановка діагнозу, лікування.	4	1	2	1
2.	Первинний туберкульозний комплекс, туберкульоз внутрішньо грудних лімфовузлів. Обстеження хворих з первинними формами туберкульозу. Постановка діагнозу, лікування. Ускладнений та неускладнений первинний туберкульоз. СРС. Диференційна діагностика легеневих дисемінацій, інфільтративних змін, вогнищевих та округлих тіней, порожнинних утворень у легенях	3	-	2	1
	Всього за змістовний модуль 3	7	1	4	2
Змістовий модуль 4. Вогнищевий, інфільтративний туберкульоз легень					
1.	Вогнищевий туберкульоз легень. Обстеження хворих, постановка діагнозу, лікування.	4	1	2	1
2.	Інфільтративний туберкульоз легень. Обстеження хворих, постановка діагнозу, лікування.. СРС. Індивідуальний, стандартний, емпіричний режими хіміотерапії.	3	-	2	1
	Всього за змістовний модуль 4	7	1	4	2

Змістовий модуль 5. Туберкульоз позалегенової локалізації					
1.	Туберкульозний менінгіт. Обстеження хворого на туберкульозний менінгіт. Постановка діагнозу, лікування. Диференційна діагностика з менінгітами іншої етіології.	4	1	2	1
2.	Туберкульоз плеври. Обстеження хворих з туберкульозним плевритом, постановка діагнозу, лікування, диференційна діагностика з плевритами іншої етіології. СРС. Міжнародні стандарти контролю за туберкульозом, 3-я редакція	3	-	2	1
Всього за змістовний модуль 5		7	1	4	2
Змістовий модуль 6. Дисемінований туберкульоз легень					
1.	Вторинні форми туберкульозу. Дисемінований туберкульоз легень.	4	1	2	1
2.	Особливості обстеження хворих з дисемінованим туберкульозом легень, постановка діагнозу, ускладнення, лікування. СРС. Туберкульоз як прояв синдрому відновлення імунної системи на тлі антиретровірусної терапії	3	-	2	1
Всього за змістовний модуль 6		7	1	4	2
Змістовний модуль 7. Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень					
1.	Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	4	1	2	1
2.	Ускладнення ТБЛ: кровохаркання, легеневі кровотечі, спонтанний пневмоторакс (СП), легенева недостатність (ЛН), хронічне легеневе серце (ХРЛ), ателектаз, амілоїдоз. СРС. Ланцюг передачі інфекції, шляхи його переривання.	3	-	2	1
Всього за змістовний модуль 7		7	1	4	2
Змістовний модуль 8. Профілактика туберкульозу					
1.	Профілактика туберкульозу. Соціальна, санітарна, специфічна профілактика (вакцинація, ревакцинація, хіміопротекція). Ускладнення вакцинації та їх лікування.	4	1	2	1
2.	Протитуберкульозний диспансер, його завдання. Групи диспансерного обліку. Робота у вогнищі туберкульозної інфекції. Роль лікаря загальної практики у своєчасному виявленні хворих на туберкульоз. СРС. Поняття адміністративного, інженерного, індивідуального контролю.	2	-	2	-
Всього за змістовний модуль 8		6	1	4	1
Змістовний модуль 9. Туберкульоз у поєднанні з супутніми захворюваннями					
1.	Туберкульоз легень, поєднаний з професійними пиловими захворюваннями. СРС. Сучасні методи діагностики коніотуберкульозу.	2	-	2	-
2.	Туберкульоз у хворих на ВІЛ/СНІД. Клініка. Діагностика. Особливості перебігу та лікування. Принципи DOTS –терапії. Диференційний залік.	3	-	2	1
Всього за змістовний модуль 9		5	-	4	1
Усього годин за модуль № 1		60	8	36	16
Усього годин за дисципліну		60	8	36	16

Аудиторне навантаження – 73,4%, СРС – 26,6%

5. Теми лекцій

N п/п	Тема і зміст лекції	К-ть годин
1.	Визначення туберкульозу як наукової та практичної проблеми. Епідеміологія туберкульозу в Україні та світі. Проблема мультирезистентного і ВІЛ-асоційованого туберкульозу. Епідемічний процес при туберкульозі. Патогенез туберкульозної інфекції.	2
2.	Виявлення і діагностика туберкульозу.	2
3.	Клінічні варіанти перебігу туберкульозу легеневої, поза легеневого, комбінованої локалізації. Загальні принципи і методи лікування хворих на туберкульоз.	2
4.	Профілактика туберкульозу. Інфекційний контроль за туберкульозною інфекцією. Поєднана інфекція ТБ/ВІЛ.	2
РАЗОМ		8

6. Теми практичних занять

N п/п	Тема і зміст заняття	К-ть годин
1.	Особливості клінічного обстеження хворого на туберкульоз. Написання карти стаціонарного хворого. Методи рентгенологічної діагностики туберкульозу органів дихання. Методика вивчення Ro легень і основних патологічних тіней при туберкульозі. Демонстрація рентгенограм. Клінічна класифікація туберкульозу.	4
2.	Лабораторна діагностика туберкульозу. Методи вивчення мікобактерій. Функціональні методи обстеження у клініці туберкульозу (ЕКГ спірограма). Оцінка результатів діагностичного обстеження хворого. Туберкулінодіагностика. Використання туберкулінових проб для виявлення інфікування туберкульозу. Методика постановки і оцінки проби Манту з 2 ТО. Диференційна діагностика пост вакцинної та інфекційної алергії.	4
3.	Період ранньої туберкульозної інфекції. Туберкульозна інтоксикація у дітей і підлітків. Обстеження хворого, постановка діагнозу, лікування. Первинний туберкульозний комплекс, туберкульоз внутрішньо грудних лімфовузлів. Обстеження хворих з первинними формами туберкульозу. Постановка діагнозу, лікування. Ускладнений та неускладнений первинний туберкульоз.	4
4.	Вогнищевий туберкульоз легень. Обстеження хворих, постановка діагнозу, лікування. Інфільтративний туберкульоз легень. Обстеження хворих, постановка діагнозу, лікування.	4
5.	Туберкульозний менінгіт. Обстеження хворого на туберкульозний менінгіт. Постановка діагнозу, лікування. Диференційна діагностика з менінгітами іншої етіології. Туберкульоз плеври. Обстеження хворих з туберкульозним плевритом, постановка діагнозу, лікування, диференційна діагностика з плевритами іншої етіології.	4
6.	Вторинні форми туберкульозу. Дисемінований туберкульоз легень. Особливості обстеження хворих з дисемінованим туберкульозом легень, постановка діагнозу, ускладнення, лікування.	4
7.	Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Ускладнення ТБЛ: кровохаркання, легеневі кровотечі, спонтанний пневмоторакс (СП), легенева недостатність (ЛН), хронічне легеневе серце (ХРЛ), ателектаз, амілоїдоз.	4

8.	Профілактика туберкульозу. Соціальна, санітарна, специфічна профілактика (вакцинація, ревакцинація, хіміопротекція). Ускладнення вакцинації та їх лікування. Протитуберкульозний диспансер, його завдання. Групи диспансерного обліку. Робота у вогнищі туберкульозної інфекції. Роль лікаря загальної практики у своєчасному виявленні хворих на туберкульоз.	4
9.	Туберкульоз легень, поєднаний з професійними пиловими захворюваннями. Туберкульоз у хворих на ВІЛ/СНІД. Клініка. Діагностика. Особливості перебігу та лікування. Принципи DOTS –терапії. Диференційний залік.	4
РАЗОМ		36

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені програмою.

8. Самостійна робота

№п/п	Тема	Кіль-ть год.
1.	Підготовка до практичних занять. Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	9
	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.	
2.	Здійснення практичного підходу до охорони здоров'я легень	1
3.	Диференційна діагностика виявлення пост вакцинної та інфекційної алергії при проведенні туберкулінових проб.	1
4.	Диференційна діагностика легеневих дисемінацій, інфільтративних змін, вогнищевих та округлих тіней, порожнинних утворень у легенях.	1
5.	Індивідуальний, стандартний, емпіричний режими хіміотерапії.	1
6.	Міжнародні стандарти контролю за туберкульозом, 3-я редакція.	1
7.	Туберкульоз як прояв синдрому відновлення імунної системи на тлі антиретровірусної терапії.	1
8.	Сучасні методи діагностики коніотуберкульозу.	1
Всього		16

9. Індивідуальна робота

1. Підготовка доповідей до участі у засіданнях СНГ, студентських наукових конференціях.
2. Написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми.
3. Підготовка та участь у вузівському та Всеукраїнському етапах олімпіади.
4. Підготовка наукових робіт до Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.
5. Виготовлення таблиць мультимедійного забезпечення та відеофільмів.

10. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми та практичній меті заняття, самостійне здобуття знань по темах, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкових занять з модулів дисципліни та підсумкового контролю з дисципліни.

11. Форма і методи навчання.

Форма навчання: очна (денна). В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно

рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

12. Методи контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль – здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. Рівень підготовки студентів визначається на підставі результатів усної відповіді на контрольні питання в Додатку 1, об'єктивного обстеження пацієнта, інтерпретації результатів лабораторного та інструментального обстеження пацієнта. При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляється оцінка за 5-ти бальною системою згідно «Положень про організацію навчального процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова».

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового контролю.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню вивчення блоку відповідних змістовних модулів на останньому практичному занятті у вигляді диференційованого заліку в кінці VII або VIII семестрів, на підставі усної відповіді на питання до диференційованого заліку, опису рентгенограми та розв'язання ситуаційної задачі (Додаток 2), при умові, що студент набрав мінімальну кількість балів по поточній успішності (72 бали) та немає академічної заборгованості.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного та підсумкового контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінку «**відмінно**» отримує студент, який володіє ґрунтовними знаннями з фтизіатрії та може чітко висвітлити питання організації та проведення об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз та призначити лікування, в повному об'ємі володіє навиками інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження. Може застосувати здобуті знання у практичних ситуаціях.

Оцінку «**добре**» отримує студент, який володіє ґрунтовними знаннями з фтизіатрії та може чітко висвітлити питання організації та проведення об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз та призначити лікування, в повному об'ємі володіє навиками інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження, але допускає незначні помилки у висвітленні матеріалу.

Оцінку «**задовільно**» отримує студент, який володіє базовими знаннями з фтизіатрії та може частково висвітлити питання проведення об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз та призначити лікування, в повному об'ємі володіє навиками інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінку «**незадовільно**» отримує студент, який не знає теоретичних основ предмету «Фтизіатрія», допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність самостійної навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, вміє оцінювати бактеріоскопічне, бактеріологічне та молекулярно-генетичне дослідження харкотиння хворого на туберкульоз, демонструє правильне виконання об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз, інтерпретує рентгенологічні дослідження, вміє сформулювати діагноз згідно клінічної класифікації та призначити лікування, згідно DOTS-стратегії.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який допускає неточності при оцінюванні бактеріоскопічного, бактеріологічного та молекулярно-генетичного дослідження харкотиння хворого на туберкульоз, демонструє правильне виконання об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз, інтерпретує рентгенологічні дослідження, вміє сформулювати діагноз згідно клінічної класифікації та призначити лікування, згідно DOTS-стратегії дещо помиляється в дозуванні препаратів.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при оцінюванні лабораторних інструментальних досліджень, дослідження харкотиння хворого на туберкульоз, демонструє не зовсім правильне виконання об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз, не точно формулює клінічні синдроми та діагноз.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продемонструвати вміння об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз, не володіє базовими знаннями з предмету «Фтизіатрія», не вміє описати рентгенологічне дослідження пацієнта.

Оцінювання виконання самостійної роботи студентів під час поточного контролю

Самостійна робота студентів з теми, яка входить до тематичного плану оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних медичних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкрив основні питання теми та її медичне значення, але при цьому не виходив за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на засіданні студентського наукового гуртка та студентських наукових конференціях, написанні наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, участі у вузівському та Всеукраїнському етапах олімпіади (критерії нарахування балів наведені в п. 14).

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (диференційований залік)

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який зміг дати розлогу відповідь на два теоретичних питання та практично орієнтовану задачу, володіє ґрунтовними знаннями з епідеміології та може чітко висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який зміг дати повну відповідь на два теоретичних питання та практично орієнтовану задачу, володіє ґрунтовними знаннями з епідеміології та може чітко висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження, але припустився незначних помилок у висвітленні матеріалу.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який зміг дати часткову відповідь на два теоретичних питання та практично орієнтовану задачу, володіє базовими знаннями з епідеміології та може частково та може частково висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження. допускаючи при цьому незначні помилки у висвітленні матеріалу.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не зміг дати відповідь на принаймні одне з теоретичних питань, або практично орієнтовану задачу, володіє елементарними знаннями з епідеміології, має уявлення про зміст основних розділів. На запитання, що стосуються організації та проведення епідеміологічного обстеження відповідає не усвідомлено, допускаючи помилки.

**Оцінювання виконання практичних навичок під час підсумкового контролю
(диференційований залік)**

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність самостійної навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, вміє оцінювати бактеріоскопічне, бактеріологічне та молекулярно-генетичне дослідження харкотиння хворого на туберкульоз, демонструє правильне виконання об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз, інтерпретує рентгенологічні дослідження, вміє сформулювати діагноз згідно клінічної класифікації та призначити лікування, згідно DOTS-стратегії.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який допускає неточності при оцінюванні бактеріоскопічного, бактеріологічного та молекулярно-генетичного дослідження харкотиння хворого на туберкульоз, демонструє правильне виконання об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз, інтерпретує рентгенологічні дослідження, вміє сформулювати діагноз згідно клінічної класифікації та призначити лікування, згідно DOTS-стратегії дещо помиляється в дозуванні препаратів.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при оцінюванні лабораторних інструментальних досліджень, дослідження харкотиння хворого на туберкульоз, демонструє не зовсім правильне виконання об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз, не точно формулює клінічні синдроми та діагноз.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продемонструвати вміння об'єктивного обстеження хворого на туберкульоз, не володіє базовими знаннями з предмету «Фтизіатрія», не вміє описати рентгенологічне дослідження пацієнта.

Перелік теоретичних питань до диференційованого заліку

1. Збудник туберкульозу: будова, метаболізм, мінливість, стійкість у довкіллі.
2. Класифікація, патогенність і вірулентність мікобактерій туберкульозу.
3. Основні епідеміологічні показники туберкульозної інфекції та їх оцінка.
4. Епідеміологія туберкульозу в Україні та світі.
5. Групи ризику туберкульозу.
6. Види хіміорезистентності. Визначення мультирезистентності туберкульозу.
7. Епідемічний процес при туберкульозі: джерело туберкульозної інфекції, шляхи передачі, сприйнятливі організми.
8. Патогенез туберкульозної інфекції.
9. Характерні елементи туберкульозної гранульоми.
10. Клінічна класифікація туберкульозу.
11. Поняття про латентну туберкульозну інфекцію.
12. Поняття про первинний туберкульоз.
13. Поняття про вторинний туберкульоз.
14. Туберкульоз у дітей. Перебіг туберкульозу у вакцинованої та невакцинованої дитини.
15. Легеневі, позалегеневі, комбіновані локалізації туберкульозу.
16. Патоморфоз туберкульозу в сучасних умовах.
17. Симптоми, що можуть свідчити про туберкульоз.
18. Клінічні прояви легеневого туберкульозу.
19. Одночасне виявлення туберкульозу та інших поширених захворювань легень: ХОЗЛ, пневмоконіозу, бронхіальної астми тощо.
20. Особливості перебігу туберкульозу на тлі ВІЛ-інфекції.
21. Методи діагностики туберкульозу на первинній ланці медичної допомоги.

22. Метод мікроскопії мазка мокротиння: роль у виявленні туберкульозу, переваги і недоліки.
23. Культуральне дослідження мокротиння на рідкому і щільному середовищі в діагностиці туберкульозу: роль у виявленні туберкульозу, переваги і недоліки.
24. Метод Xpert MTB/RIF: особливості застосування, показання, переваги і недоліки, інтерпретація результатів.
25. Метод GenoType MTBDRplus: особливості застосування, показання, переваги і недоліки, інтерпретація результатів.
26. Методи променевої діагностики туберкульозу.
27. Методи інструментальної діагностики туберкульозу.
28. Діагностика латентного туберкульозу.
29. Діагностика туберкульозу на тлі ВІЛ-інфекції.
30. Невідкладна допомога при легеневій кровотечі.
31. Невідкладна допомога при спонтанному пневмотораксі.
32. Методи визначення та види медикаментозної стійкості збудника туберкульозу.
33. Класифікація протитуберкульозних препаратів.
34. Основні принципи лікування хворих на туберкульоз легень.
35. Стандартний режим лікування хворих з туберкульозом, чутливим до основних протитуберкульозних препаратів.
36. Стандартний режим лікування хворих із мультирезистентним туберкульозом.
37. Організація амбулаторного лікування хворого на туберкульоз.
38. Показання до госпіталізації хворого на туберкульоз.
39. Лікування хворих на поєднану інфекцію ТБ/ВІЛ. Терміни призначення протитуберкульозної та антиретровірусної терапії.
40. Поняття про синдром відновлення імунної системи, його вплив на перебіг туберкульозу.
41. Методи хірургічного лікування туберкульозу.
42. Паліативна допомога хворому на туберкульоз.
43. Генералізований (міліарний) туберкульоз: особливості перебігу, діагностика, лікування.
44. Туберкульоз ЦНС: особливості перебігу, діагностика, лікування.
45. Туберкульоз лімфатичних вузлів: особливості перебігу, діагностика, лікування.
46. Туберкульоз плеври: особливості перебігу, діагностика, лікування.
47. Туберкульоз кісток і суглобів: особливості перебігу, діагностика, лікування.
48. Туберкульоз сечовивідних шляхів: особливості перебігу, діагностика, лікування.
49. Туберкульоз статевих органів жінки: особливості перебігу, діагностика, лікування.
50. Туберкульоз статевих органів чоловіка: особливості перебігу, діагностика, лікування.
51. Туберкульоз черевної порожнини: особливості перебігу, діагностика, лікування.
52. Туберкульоз інших локалізацій: особливості перебігу, діагностика, лікування.
53. Роль інфекційного контролю в профілактиці туберкульозу.
54. Поняття про адміністративний інфекційний контроль.
55. Поняття про контроль стану повітря закритих приміщень.
56. Захист органів дихання медичного працівника: правила підбору, надягання та користування респіратором.
57. Відстеження контактів хворого на туберкульоз.
58. Хіміопрофілактика туберкульозу: режими, показання, протипоказання.
59. Вакцинація БЦЖ: терміни, техніка, протипоказання.
60. Ускладнення вакцинації БЦЖ: частота, класифікація, лікування.

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни «Фтизіатрія з особливостями дитячого віку» проводиться у вигляді диференційованого заліку у VIII семестрі на останньому занятті.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Складовими оцінки за дисципліну є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів) та індивідуальної роботи студента (від 6 до 12 балів).

Бали за підсумковий контроль відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» - 50-60 балів

оцінка «4» - 61-70 балів

оцінка «5» - 71-80 балів

Бали за поточну успішність, підсумковий контроль та традиційну оцінку викладачі вносять у відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та підсумкового контролю) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 бали.

Максимальна кількість балів , яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить 122 бали.

Бали за підсумковий контроль та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення дисципліни

1. Тези лекцій.
2. Презентації лекцій.
3. Фотокопії демонстраційних рентгенограм.
4. Методичні рекомендації практичних занять для викладачів.
5. Методичні рекомендації практичних занять для студентів.
6. Пакети ситуаційних задач.
7. Таблиці, рентгенограми та комп'ютерні томограми органів грудної клітки.
8. Історії хвороби.
9. Результати лабораторних, бактеріологічних, інструментальних та гістологічних досліджень.
10. Додаткова література.
11. Варіанти завдань для самостійної роботи студентів.

12. Ситуаційні задачі з чотирма питаннями в кожній задачі.
13. Комплекси результатів дослідження харкотиння (бактеріоскопічні, бактеріологічні та експрес-методи).
14. Комплекси результатів інструментальних обстежень хворих (рентгенограми ОГК в прямій та бокових проекціях, лінійні томограми, комп'ютерні томограми).
15. Відповідь на одне питання з переліку питань для підготовки до підсумкового контролю.

16. Рекомендована література

Основна:

1. Фтизіатрія : підручник / В. І. Петренко, Л. Д. Тодоріко, Л. А. Гришук та ін.; за ред. В. І. Петренка. – Київ : Медицина, 2015. – 471 с.
2. Фтизіатрія: посібник/ В. І. Петренко – Київ: ВСИ «Медицина», 2016. – 439 с.
3. Phthisiology: textbook (III—IV a. l.) / V.I. Petrenko, O.K. Asmolov, M.G. Boyko et al.; edited by V.I. Petrenko. — 2nd edition. – Kiev, 2018. – 416 p.

Допоміжна:

1. Наказ МОЗ України від 25.02.2020 № 530 «Про затвердження стандартів охорони здоров'я при туберкульозі».
2. Операційне керівництво ВООЗ щодо туберкульозу. Модуль 1: Профілактика — профілактичне лікування туберкульозу (2020, технічний переклад)/EN
3. Операційне керівництво ВООЗ щодо туберкульозу. Модуль 3: Встановлення діагнозу — швидка діагностика для виявлення туберкульозу (2020)/EN
4. Операційне керівництво ВООЗ щодо туберкульозу. Модуль 4: Лікування — лікування лікарсько-стійкого туберкульозу (2020)/EN.
5. Рознатовська О.М. Фтизіатрія : підручник для студентів стоматологічних факультетів / О.М. Рознатовська. – Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2014. – 242 с. — режим доступу: http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/919/3/14_Ftyziatriya_stomat_fak.pdf
6. Профілактика туберкульозу. Навчальний посібник для студентів і лікарів-інтернів ВНМЗ ІV рівня акредитації та лікарів / В.І. Петренко, М.Г. Долинська, А.В. Александрін, В.В. Петренко — К.: 2Print, 2017. — 88 с. — режим доступу: <http://tb.ucdc.gov.ua/uploads/files/prophylaktica.pdf>
7. Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз: навчальний посібник (ВНЗ ІV р. а.) / Ю.І. Феценко, В.М. Князевич, О.М. Разнатовська, Н.А. Гріцова /Київ, 2017
8. Ведення побічних реакцій під час лікування хворих на туберкульоз та ко-інфекцію (туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД)" / Ю.І. Феценко, С.О.Черенько, Н.А.Литвиненко та ін.. Київ, 2016 /режим доступу <http://phc.org.ua/pages/diseases/tuberculosis/materials> ,
9. Позалегеневий і міліарний туберкульоз у хворих на коінфекцію ТБ ВІЛ/ В.І. Петренко, М.Г. Долинська, О.М.Разнатовська — К.: ДКС Центр, 2015.— 112 с. — режим доступу http://tb.ucdc.gov.ua/uploads/files/usaaid_170x240_fp_new.pdf
10. Основні синдроми й методи обстеження в пульмонології: навчальний посібник / В.І. Кривенко, І.В. Непрядкіна, О.П. Федорова, С.П. Пахомова, М.Ю. Колесник, І.С. Качан, Т.Ю. Радомська. — Запоріжжя, 2018. — 132 с. - режим доступу: <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/8301/1/Синдроми%20в%20пульмонології.pdf>
11. Ведення побічних реакцій під час лікування хворих на туберкульоз та ко-інфекцію (туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД)" / Ю.І. Феценко, С.О.Черенько, Н.А.Литвиненко та ін.. Київ, 2016 /режим доступу <http://phc.org.ua/pages/diseases/tuberculosis/materials>
12. Фтизіатрія у схемах, таблицях та рисунках : навч.-метод. посібник / О. С. Шевченко, О. І. Чопорова, С. Л. Матвеева та ін. – Харків : ХНМУ, 2016. – 176 с. - режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/13331/1/Шевченко%20Посobie%20укр%20А4.pdf>
13. Актуальні питання фтизіатрії. — Дніпропетровськ: Середняк Т. К., 2014, — 155 с. - режим доступу: <https://repo.dma.dp.ua/фтизіатрія.pdf>

14. Туберкульоз і права людини: ресурсний посібник. - Центр здоров'я та прав людини імені Франсуа-Ксав'є Баню та Фонд відкритого суспільства. - Фондація медичного права та біоетики України, 2015. – 135 с. - режим доступу: http://medicallaw.org.ua/fileadmin/user_upload/PDF/ресорс/Ресорс_розділ_3.pdf
15. Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / Ю.І. Фещенко, В.М. Князевич, О.М. Разнатовська, Н.А. Гріцова. - Київ: Медицина, 2017. – 128 с.
16. Лабораторна діагностика туберкульозної інфекції: навчальний посібник / Ю.І. Фещенко, О.А. Журило, А.І. Барбова. - Київ: Медицина, 2019. – 304 с.
17. Стратегічні напрями розвитку лабораторної діагностики туберкульозу в Україні : методичний посібник / Ю.І. Фещенко [та ін.] ; Нац. ін-т фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України. - Київ : Медицина, 2017. - 118 с. : табл., іл. - Бібліогр.: с. 93-95.
18. Соціо-психологічна підтримка хворих на туберкульоз для формування прихильності до лікування : навч. посіб. для студентів і лікарів-інтернів ВНМЗ IV рівня акредитації та лікарів / Л. А. Мельник [та ін.]. - Київ : Бурнос С. О., 2017. - 112 с.

17.Інформаційні ресурси.

1. Національний ресурсний центр з туберкульозу <http://tb.ucdc.gov.ua/>
2. Вебсайт Центру громадського здоров'я МОЗ України <http://phc.org.ua/>
3. Питання туберкульозу на сайті ВООЗ <http://www.who.int/tb/en/> ;
<http://www.who.int/tb/ru/>
4. **Адреса сайту кафедри:** www.phthisiatry.at.ua / кафедри / кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології
5. **Адреса бібліотеки ВНМУ** (library.vsmu.edu.ua)